

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 34]
Total No. of Questions : 34]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **48-M (OS)**
Code No. : **48-M (OS)**

ಶಿಕ್ಷಣ - III
EDUCATION - III
ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಬೋಧನಾ ಪದ್ಧತಿ - I
ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
CONTENT BASED METHODOLOGY OF TEACHING - I
SOCIAL SCIENCE
(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ)
(Marathi Version)
(ಹಳೆ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)
(Old Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 01. 07. 2015]
Date : 01. 07. 2015]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]
Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 100
[Max. Marks : 100

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ
Register Number of the Candidate

भाग - अ

I. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. त्याच प्रश्नांचे भाग (a) व (b) दोन्हींची उत्तरे लिहीणे आवश्यक (सक्तीचे) आहे. प्रत्येक प्रश्नांला दहा अंक आहेत. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर तीन पानांपेक्षा जास्त असू नये : 4 × 10 = 40

1. a) समाज शास्त्राचा अर्थ, महत्व आणि व्याप्ती यांचे वर्णन करा.
b) इतिहासाच्या अभ्यासाचे महत्व स्पष्ट करा. 6 + 4
2. a) प्राथमिक स्तरात भूगोलच्या अध्यापनाच्या ध्येयांचे थोडक्यात वर्णन करा.
b) समाज अभ्यासाच्या अध्यापनाच्या सुचनात्मक ध्येयांची यादी करा. प्राथमिक पातळीवर ही उद्दिष्टे तुम्ही कशी साध्य कराल ? 6 + 4

D. Ed. - II (OS)

[Turn over

3. a) नागरिकशास्त्र म्हणजे काय ? नागरिकशास्त्राच्या अध्यापनाच्या ध्येयांचे वर्णन करा.
b) नागरिकशास्त्राच्या अध्यापनाच्या कोणत्याही चार नितीमूल्यांचे वर्णन करा. 6 + 4
4. a) पाठ योजना आणि घटक योजना यांचे महत्व सांगा.
b) संपन्मुल घटकांच्या गुणधर्मांचे वर्णन करा. 6 + 4
5. a) व्याख्यान पद्धतीच्या उद्दिष्टांची यादी तयार करा आणि व्याख्यान पद्धतीतील पायऱ्यांचे वर्णन करा.
b) व्याख्यान पद्धतीचे फायदे लिहा. 6 + 4
6. a) सामाजिक साधने कोणती ? समाज विज्ञानाच्या अध्यापनात आपण सामाजिक साधनांचा वापर का केला पाहिजे ?
b) तुम्ही इतिहासाच्या अध्यापनात तुमच्या स्थानिक वस्तु संग्रहालय आणि ऐतिहासिक स्थळांचा कसा वापर कराल ? 6 + 4
7. a) समाज विज्ञान अध्यापनात वार्ताफलकाच्या प्रदर्शनाच्या महत्वाचे वर्णन करा.
b) समाज विज्ञानाच्या स्पर्धेचे आयोजन करताना कोणत्या मुद्द्यांची पाहणी कराल ? 6 + 4

भाग - ब

- II. खालीलपैकी कोणत्याही सात प्रश्न सोडवा. प्रत्येक प्रश्नाचे पाच अंक आहेत. प्रत्येक उत्तर एका पानांपेक्षा जास्त असू नये. 7 × 5 = 35
8. समाज विज्ञानाच्या शिक्षकाला सेवापूर्व आणि सेवेत असतानाच्या प्रशिक्षणाची गरज का असते ते लिहा.
9. शिवाजी महाराजांच्या राज्यकारभाराशी संबंधीत कालरेषा दर्शक आलेखाची रचना करून वर्णन करा.
10. समाज विज्ञान पाठ्य पुस्तकाच्या विश्लेषणाचे कोणतेही पाच फायदे लिहा.
11. समाज विज्ञान अध्यापनाच्या उद्दिष्टांच्या कोणत्याही पाच गुण वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

12. विद्यार्थ्यांना प्रादेशिक सहलीला का घेवून गेले पाहिजे ? याचे फायदे लिहा.
13. उत्तम चर्चेची उद्दिष्टे आणि गुण लक्षणे कोणती ?
14. समाज विज्ञानाच्या खोलीचे चित्र काढून भागांना नांवे द्या.
15. छंद संघ म्हणजे काय ? शाळेत त्याची रचना कशी करतात ?
16. समाज विज्ञानाच्या अध्ययनामध्ये प्रादेशिक सहलीच्या फायद्याचे वर्णन करा.
17. वस्तुनिष्ठ प्रकारच्या परिक्षांचे फायदे कोणते ?

भाग - क

III. खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्न सोडवा. प्रत्येकी तीन अंक आहे. प्रत्येक उत्तर अर्ध्या पानापेक्षा जास्त असू नये :

5 × 3 = 15

18. इतिहास अध्यापनाची कोणतीही तीन ध्येये उदाहरण सहीत वर्णन करा.
19. समाज विज्ञानाच्या शिक्षकाला ॲटलासच्या उपयोगांचे वर्णन करा.
20. आनुमानिक पद्धतीच्या (deductive method) मर्यादांची यादी तयार करा.
21. छंद संघाच्या कार्यकारी रचनेचे आयोजन तुम्ही कसे कराल ?
22. विद्यार्थ्यांना वस्तु संग्रहालयाला घेवून जाण्याच्या तीन उपयोगांचे वर्णन करा.
23. तुमच्या आवडीनुसार उच्च प्राथमिक स्तरातील एका घटकाची निवड करा आणि खालील प्रकारच्या वस्तुनिष्ठ प्रत्येकी एक चाचणी तैयार करा :
 - i) चूक की बरोबर
 - ii) बहुपर्यायी प्रश्न
 - iii) वर्गीकरणात्मक प्रकार.
24. मौखिक चाचण्यांच्या फायद्यांचे वर्णन करा.

भाग - ड

IV. खालील सर्व प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येक एक - दोन वाक्यात लिहा. प्रत्येक प्रश्नांला एक गुण आहे.

10 × 1 = 10

25. "इतिहास हे काळातील मानवाचे विज्ञान आहे." ही व्याख्या कोणी केली ?
26. अध्ययनाची अपेक्षित निष्पत्ती कोणती ?
27. 'निरिक्षण पद्धतीचे' कोणतेही दोन फायदे कोणते ?
28. दिशा दर्शक सुची (Mariner's) च्या सहाय्याने चार दिशा लिहा.
29. समाज विज्ञानच्या अध्यापनात उपयुक्त ठरणारे दूरदर्शनचे दोन चॅनल कोणते ?
30. सह-पाठ्य क्रियेचे दोन उपयोग लिहा.
31. समाज विज्ञानचे अध्यापन करत असताना तुम्ही वर्तमानपत्रांचा परिणामकारक उपयोग कसा कराल ?
32. अनुभव केंद्रीत पाठ्यक्रम म्हणजे काय ?
33. रूपनात्मक मौल्यमापन म्हणजे काय ?
34. लेखी परिक्षेचे किती प्रकार आहेत ?